

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ

1951

, ਜੇ.

30 ਮਈ

ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ, - ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਗੰਗਾ ਰਾਮ, - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1948 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 122

ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X), ਸੈਕਸ਼ਨ 32— ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੀ ਰਾਮ, ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ, ਮਿਤੀ 30 ਅਕਤੂਬਰ 1947, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 18 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। 1947, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਐਸ ਐਲ ਪੁਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਨਐਲ ਸਲੂਜਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ,

ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ V- ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਇੱਕ ਰਾਮ ਚੰਦ 1941 ਵਿੱਚ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ 30 ਮਈ 1944 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਜਨਵਰੀ 1943 ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

23 ਜੂਨ 1944 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਸੀਵਰ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰਿਸੀਵਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਆਪਣੀ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਾਲਸ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 4,750 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਦਈ 1,750 ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਵਾਰਡ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਇਹ ਸਵਾਲ, ਨਾ

ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

32. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ। "

ਮੂਲਚੰਦ ਜੋਥਾਜੀ ਬਨਾਮ ਰਸ਼ੀਦ ਜਮਸ਼ੇਦ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟ ਰਾਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੁਆਰਾ ਪੱਟੀ ਲਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਵਕੀਨੰਦਨ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਬਸੰਤਲਾਲ ਘਨਸ਼ਿਆਮਦਾਸ (2), ਅਤੇ

ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਆਤਮਸਿੰਗ ਬਨਾਮ ਆਤਮਸਿੰਗ ਜੱਸਾਸਿੰਘ (3) ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਨਹੇਲਾਲ ਆਨੰਦੀਲਾਲ ਜੈਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਿੰਘਾਈ ਗੁਲਾਬਚੰਦ (4) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(3)	(1) ਏਆਈਆਰ 1946 ਸੈਡ. 346. ਏਆਈਆਰ 1945 ਬੰਬ 494.	(2) 45 CWN 881 (4) ਏਆਈਆਰ 1944 ਨਾਗ। 24.
ਵੋਲ. V 3	ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਅ ਰੀਪੋਸਟਸ	129

ਰਤਨਜੀ ਵੀਰਪਾਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਧੀਰਜਲਾਲ ਮਨੀਲਾਲ ਰਾਧਾ ਕਿਸਲੀਅਨ (1) ਵਿੱਚ, ਬੰਬਈ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 32, ਆਰ-ਜ਼ ਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ- ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਪੋਲਕ, ਜੇ., ਕਪੂਰ ਜੇ.
> ਨਾਗਪੁਰ ਕੇਸ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, *ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ * ਉਹ ਜੇ ਵੀ ਹੋਣ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਰਚੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।